

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Medici hieroglyphicum; contra venena, & morbos omnes ars quintuplex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

quidam medico obuiam factus, veniam rogabat, quòd tam diu non ægrotasset, neque ei stipendium lucrandi occasionem præbisset. Ridicula ea erat excusatio, apud mortales. Nemo enim debet in gratiam medici ægrotare. Atqui apud Deum immortalem, inter ceteras causas, ob quas hominibus morbos immit- tit, sæpe etiam illa est vna, vt discant ad medicum recurrere, opemque illius implorare, atque inde diuinæ prouidentia consi- lia agnoscere, quæ non solum morbos in mundum induxit, sed etiam morborum medicinas.

Mille mali species, mille salutis erunt.

Neque prouidentia dumtaxat diuina hinc elucet, sed etiam potentia mirificè inclarescit. Duplex enim ratio est recuperan- da sanitatis. Vna per vim naturæ, altera per miraculum & ex- traordinariam Dei potestatem. Ad quam agnoscendam prædi- candamque multi ægrotant, vt in Christo Domino apparebat, qui circuibat, *sanans omnem languorem, & omnem infirmitatem.* Matth. 4: 23. Quid enim inde factum est? *Et omnis turba quarebat eum tange- re: quia virtus de illo exibat, & sanabat omnes.* Luc. 6: 19. Et longè clariùs, quando discipuli interrogauerunt: *Rabbi, quis peccauit, hic aut parentes eius, vt cæcus nasceretur?* Respondit IESVS: *Neque hic peccauit, neque parentes eius: sed vt manifestentur opera DEI in illo.* Ioan. 9: 2. Sed de hoc supernaturali sanandi modo cap. seq. dicemus. Hic priùs explicandum est, non solum medicinam esse inuentam, & hominibus traditam, vt ea morbos pelleret, aut præueniret; ve- rùm etiam morbos ipsos existere, vt ad medici opem confugia- tur, eiusque ars, & in illa mirifica herbarum, radicum, florum, lapidum atque animalium natura, atque in his omnibus diuina potentia prædicetur. Si enim tantam vim rebus creatis indidit, quantam necesse est, in illa immensa omnipotentia reperiri?

Apud Pausaniam, Æsculapij simulachrum sedet in folio scipionem tenens, altera manu draconis caput premit, cane ad pedes decumbente. Solium & virga typus est imperij, quod medicus gerit in ægros: draconis caput non vigilantiam dum- taxat significat, sed etiam venenum cui dominatur, immò quod in medicinam vertit: canis denique fidelem eiusdem custodiam repræsentat. Vt enim canis dominum custodit, defendit, nec

D d d

Ouid. lib. 2.
de remed.

II.

III.

Pausan. in
Corinth.

deſerit in diſcrimine; ita medicus cauet, ne quid mali accidat, aut ſi quid accidit patienti, ei adeſt uſque ad extremum ſpiritum, omniaque remedia tentat. Neq; ſanè venena tantum ſub manu ſua habet, ſed ea etiam premit, & domat.

Virgil. lib. 7.
Æneid,

Fortiſſimus Umbro,

*Vipereo generi, & grauiter ſpirantibus hydris,
Spargere qui ſomnos, cantuq; manuq; ſolebat,
Mulcebatq; iras, & morſus arte lenabat.*

Medicorum enim eſt, ſerpentum ictuſ ſanare, venenaque è corporibus extrahere. Enimuero ipſæ febres & morbi, quid aliud ſunt, quàm virulenti morſus? contra quos, Machaones iſti remedia norunt præſcribere. Audax dictum videri poteſt illud Propertij:

Propert. li. 2.

Omnes humanos ſanat medicina dolores;

ſed profectò à veritate non procul abit; vix eſt enim morbus, qui ſuo remedio careat; eſi vel ob morbi, vel ob remedij ignorantiam, quidam medici parum docti & fatiſ ſeduli officioliſſimè multos occidant. Si ſederent, ſi vigilarent, ſi attenderent, ſi naturæ humanæ inconſtantiam & varietatem conſiderarent, ſi locorum, temporum, ſiderum, mutationes cognitæ haberent; ſi doctores, ſi libros, ſi experientias conſulerent, haudquaquam tot mortales ad immortalitatem promouerent. Certè, vt medicina ſingulos humanos dolores ſanet, fieri non poteſt, ita enim nemo moreretur, cùm *ſtatutum ſit hominibus ſemel mori*. Itaque ſaltem omnia genera humanorum dolorum ſanat medicina.

Hebr. 9. 27.

Laërt. lib. 2
de vit. Philoſ.

Quamobrem Architas Tarentinus tradidit, quinque ſpecies eſſe medicina: aliam dici Pharmaceutricem, quæ morbis medicata potione ſubueniat: aliam chirurgicam, quæ ſectiõne & uſione curet: tertiam, quæ ſola victûs ratione & ordinatione arceat egritudinem, appellarique diæteticam: quartam, quæ ex celeri diſcretionem morborum ſuccurrat ægris, vocarique Νοσογυναικὴν: quintam adjuatricem dici, quòd ſtrenuo auxilio doloribus continuo liberet.

IV.
Eccli. 38 1.

Vt vt ſit de ſpeciebus vel medicinarum, vel medicorum, clara certè laus iſtis à S. Spiritu tribuitur, in diuinis litteris: *Honora medicum, inquit Eccleſiaſticus, propter neceſſitatem: etenim*

illud